

Przedmiotowy System Oceniania

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Władysława Broniewskiego
w Bolesławcu**

KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW:

- **język polski**
- **języki obce**
- **historia**
- **wiedza o społeczeństwie**
- **biologia**
- **geografia**
- **matematyka**
- **fizyka**
- **chemia**
- **technologia informacyjna**
- **informatyka**
- **przysposobienie obronne**
- **wiedza o kulturze**
- **wychowanie fizyczne**
- **religia**
- **filozofia**
- **przedsiębiorczość**

Propozycje kryteriów oceniania z języka polskiego (oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne)

I. Zasady ogólne (za Z. Korzeniewski, *Ocenianie zreformowane*, w: Kurenda nr 7/8, 10 października 1999, str. 6 i 7).

1. Ocena **celująca** - osiągnięcia wykraczające poza program

2. Ocena **bardzo dobra** - osiągnięcia dopełniające

3. Ocena **dobra** - osiągnięcia poszerzające'

4. Ocena **dostateczna** - to osiągnięcia podstawowe

5. Ocena **dopuszczająca** - to osiągnięcia konieczne

II. Zasady oceniania **bieżącego**

Oceny z przedmiotu uczeń może uzyskać za: 1) wypracowania domowe,

2) kontrolne prace pisemne w różnej formie (prace klasowe, sprawdziany testowe, dyktanda itp.),

3) odpowiedzi ustne,

4) aktywny udział w lekcji,

5) wydatną pomoc w przygotowaniu lekcji, np. referat, zgromadzenie bibliografii, reprodukcji itp.

6) zeszyt przedmiotowy,

7) udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,

8) udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych, związanych z przedmiotem jeśli jest możliwa ich kontrola),

9) osiągnięcia w ubiegłym semestrze (przy klasyfikacji końcoworocznej).

III. Rozwiązania szczegółowe poziomy wymagań merytorycznych, strukturalnych i językowych w zakresie umiejętności odbioru i umiejętności przekazu.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wymienione przy ocenie bardzo dobrej oraz:

- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (zgodnie z przyjętymi w regulaminach olimpiad zasadami kwalifikacji),
- wykazuje się znajomością materiału wykraczającego poza program,
- samodzielnie formułuje opinie i sądy oraz umie je uzasadnić,
- wykazuje się pomysłowością i oryginalnością w rozwiązywaniu problemów.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

a)umiejętności odbioru

- zna teksty literackie oraz teksty kultury objęte programem nauczania języka polskiego,
- dostrzega ich związek z życiem wspólnoty ludzkiej,
- umiejscawia tekst kultury w różnych kontekstach i dostrzega ich związek z tradycją,
- odczytuje idee zawarte w tekstach kultury oraz rozpoznaje elementy struktury tekstu, służące wyrażaniu tej idei,
- rozpoznaje zależności między zasadami organizacji tekstu oraz wykorzystuje je do odczytania jego sensu,
- rozpoznaje wpisaną w teksty i obowiązującą w życiu hierarchię wartości uniwersalnych
- dostrzega różnicę stanowisk i rozumie ich przyczyny,
- rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie, gatunki publicystyki oraz gatunki z pogranicza i dostrzega, a także rozumie przemiany w ich obrębie,
- rozumie zasady synkretyzmu rodz. i gat.
- zna zasady gramatyki polskiej i rozumie związki między podsystemami języka,
- umie ocenić poprawność wypowiedzi,
- rozpoznaje cechy języka i stylu utworów lit. oraz epok,
- rozumie funkcje środków językowych w tekście,
- rozpoznaje cechy dobrego stylu,
- dostrzega niejednorodność stylistyczną tekstu.

b)umiejętności przekazu

- przekazuje własne odczytanie tekstów lit. i umie uzasadnić wypowiedziane sądy,
- wypowiada się o tekstach porównywanych i umie je odnieść do różnych kontekstów,

- wypowiada się na temat rozpoznawanych w tekstach kultury i w życiu systemów wartości, identyfikuje się z wybranymi wartościami i umie uzasadnić wybór,
- redaguje spójną wypowiedź, konsekwentnie realizując przyjętą koncepcję, funkcjonalną wobec tematu,
- wypowiada się w różnych formach, przewidzianych w programach nauczania,
- tworząc tekst, umie dostosować styl wypowiedzi do celu, jaki jej przyświeca,
- posługuje się poprawnym, indywidualnym stylem, nie stosuje stereotypów językowych,
- trafnie stosuje środki językowe,
- tworzy tekst zgodnie z zasadami gramatyki, charakteryzujący się kulturą języka.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

spełnia warunki zaliczane do wymagań na ocenę bardzo dobrą, ale wykazuje się mniejszą samodzielnością i pomysłowością w formułowaniu sądów i opinii, umie zastosować swoje wiadomości w sytuacjach typowych, według znanych mu wzorów (przykładów).

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe teksty lit. i teksty kultury i odczytuje idee tych tekstów,
- dostrzega związek tekstów z życiem wspólnoty ludzkiej,
- odczytuje tekst w najważniejszym (podstawowym) dla zrozumienia jego idei kontekście,
- rozpoznaje wpisane w teksty wartości uniwersalne,
- rozpoznaje zasady organizacji tekstu i zależności między nimi, rozpoznaje rodzaje i gatunki lit. oraz główne gatunki publicystyczne, rozpoznaje zasadę synkretyzmu rodz. i gatunkowego,
- zna podstawy gramatyki polskiej,
- rozpoznaje podstawowe cechy języka i stylu utworów literackich i epok, rozpoznaje cechy dobrego stylu,
- dostrzega niejednorodność stylistyczną wypowiedzi,
- zauważa funkcjonalność zastosowanych w tekście środków językowych,
- odtwarza wiadomości oraz sądy i opinie,
- określa związki między porównywanymi tekstami,
- formułuje sądy na temat rozpoznawanych w tekstach i w życiu wartości uniwersalnych i uzasadnia je,
- redaguje wypowiedź spójną, skomponowaną funkcjonalnie wobec tematu, wypowiada się w następujących formach: pisma użytkowe, plan, notatka, sprawozdanie, streszczenie, opis, opowiadanie, charakterystyka postaci, charakterystyka porównawcza, "rozprawka, konspekt, przemówienie, głos w dyskusji,
- tworzy tekst, dostosowując styl do celu wypowiedzi, posługuje się poprawnym stylem, unika stereotypów, trafnie stosuje środki językowe,
- wypowiada się zgodnie z zasadami gramatyki i normami poprawności językowej.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe teksty kultury i odczytuje idee tych tekstów,
- przy odczytywaniu idei tekstów posługuje się kontekstem,
- dostrzega najbardziej widoczne, proste w odczytaniu wartości uniwersalne, zawarte w tekstach kultury i obowiązujące w życiu,
- dostrzega różnice (odmienność) stanowisk,
- rozpoznaje podstawowe zasady organizacji tekstu,
- odróżnia teksty artystyczne od publicystycznych,
- rozpoznaje cechy rodzajów literackich oraz podstawowych gatunków należących do nich,
- zna podstawy gramatyki polskiej; dostrzega rażące błędy,
- rozpoznaje niektóre (istotne, podstawowe) cechy języka i stylu utworów i epok, rozpoznaje podstawowe funkcje języka,
- dostrzega naruszenia estetyki wypowiedzi,
- odtwarza wiadomości i opinie,
- określa związki między tekstami,
- formułuje choć nie zawsze samodzielnie, sądy na temat rozpoznawanych w tekstach wartości,
- zmierza ku uogólnieniom,
- redaguje wypowied. formalnie trójdzielną (dopuszcza się zakłócenia spójności tekstu oraz dysproporcje kompozycyjne),
- wypowiada się w podst. formach: streszczenie, pisma użytkowe, plan, notatki, sprawozdanie, opis i opowiadanie, charakterystyka postaci, głos w dyskusji, rozprawka,
- tworząc tekst, dostosowuje (choć nie zawsze konsekwentnie) styl do celów wypowiedzi,
- posługuje się w większości poprawnym stylem, na ogół trafnie stosuje środki językowe,
- wypowiada się na ogół zgodnie z normami poprawności językowej, unika rażącego ich naruszenia.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych, nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania języka polskiego w danej klasie, natomiast brakuje w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy.

Uwagi

1. Przedstawione propozycje mają charakter ogólny, nie uwzględniają różnic w ocenianiu, wynikających z profilu czy zróżnicowania poziomu klas.
2. Powyższy zestaw umiejętności nie został poddany uporządkowaniu od najprostszych do najtrudniejszych.

3. Zawarte w zastosowaniu wymagania zostały określone z myślą o przygotowaniu ucznia do egzaminu dojrzałości.

JĘZYKI OBCE

Wymagania:

Na stopień **celujący** powinny obejmować treści:

- znacznie wykraczające poza program nauczania,
- stanowiące efekt samodzielnej pracy ucznia,
- wynikające z indywidualnych zainteresowań ucznia,
- umożliwiające stosowanie rozwiązań nietypowych,
- lub zapewniające sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikujące się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) lub krajowym;

Na stopień **bardzo dobry** powinny obejmować pełny zakres treści określonych programem nauczania, a więc:

- złożone, trudne do opanowania: np. zwroty idiomatyczne, które uczeń będzie w stanie zastosować w każdej sytuacji wskazanej przez nauczyciela, czy duża i umiejętnie przekazywana znajomość realiów danego obszaru językowego,
- wymagające korzystania z różnych źródeł; słowników różnego typu, glosariuszy, prasy obcojęzycznej, radia i telewizji itp.,
- umożliwiające rozwiązywanie problemów w nietypowych sytuacjach: np. podczas wymiany młodzieży, kiedy poruszane są tematy z różnych dziedzin od politycznych, poprzez gospodarcze, na kulturalnych, czy technicznych kończąc.

Na stopień **dobry** powinny obejmować elementy treści:

- bardziej złożone aniżeli elementy treści zaliczanej do wymagań podstawowych, o zakresie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych: np. wypowiedzi ustne lub prace pisemne zgodne z założoną formą ale niewielkimi uchybieniami,
- ogólna orientacja w realiach (ale brak pogłębionej wiedzy),
- przydatne, ale nie niezbędne w opanowaniu treści z danego przedmiotu i innych przedmiotów szkolnych: znajomość realiów jest duża, potrafi umiejętnie wszystko przekazać,
- wymagające umiejętności stosowania (samodzielnie) wiadomości w sytuacjach typowych według wzorów (przykładów) znanych z lekcji i podręcznika: w jego wypowiedziach nie ma powtórzeń, używa idiomów, zna różne sposoby łączenia zdań.

Na stopień **dostateczny** powinny obejmować elementy treści:

- najważniejsze w uczeniu się danego przedmiotu, na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych:
- wypowiedzi ustne lub prace pisemne są spójne i logiczne, ale charakteryzują się niewielkimi odstępstwami i uchybieniami,
- głównie proste, uniwersalne umiejętności, w mniejszym stopniu wiadomości: uczeń używa niewiele zróżnicowanych konstrukcji gramatycznych, pojawiają się liczne powtórzenia, sporadycznie posługuje się idiomami,
- ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela: zdarzają mu się niewielkie uchybienia w doborze słownictwa, ale popełniane przez niego błędy ortograficzne nie zmieniają znaczenia wyrazów a nieliczne błędy gramatyczne i leksykalne tylko w nieznacznym stopniu zakłócają zrozumienie.

Na stopień **dopuszczający** powinny obejmować elementy treści nauczania:

- niezbędne w dalszej nauce danego przedmiotu: niewielkie zróżnicowanie użytych konstrukcji gramatycznych, liczne powtórzenia leksykalne, słownictwo i struktury gramatyczne na poziomie podstawowym,
- potrzebne w życiu: dopuszczalne są błędy gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne oraz uchybienia w doborze słownictwa, ale komunikacja nie może być całkowicie zakłócona,
- ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który rozwiązuje - często przy pomocy nauczyciela - zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności: słabo orientuje się w realiach i popełnia błędy rzeczowe.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści nauczania niezbędnych w dalszej nauce przedmiotu; wypowiedzi lub prace pozbawione są spójności i logiki,
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela; ubogie słownictwo utrudnia przekazanie myśli,
- nie wykorzystał wskazanych przez nauczyciela przedmiotu sposobów poprawiania bieżących ocen cząstkowych (w przypadku oceny niedostatecznej na koniec semestru lub roku szkolnego): nie posiada umiejętności budowania prostych zdań, dobór słownictwa jest przypadkowy a struktury gramatyczne nie mają ze sobą żadnego związku. Ma trudności w rozumieniu pytań i poleceń, brak umiejętności przekazywania informacji (brak komunikatywności); wymowa uniemożliwia zrozumienie.

HISTORIA

1. Stopień celujący

Wiedza historyczna ucznia wykracza poza obowiązujący program nauczania. Uczeń zna literaturę historyczną, umie wykorzystać różnego rodzaju źródła.

Stara się pogłębiać swoją wiedzę historyczną. Uczestniczy w konkursach i olimpiadzie historycznej.

2. Stopień bardzo dobry

Posiada wiedzę w zakresie przewidzianym programem nauczania (łącznie z treściami uzupełniającymi).

Swobodnie operuje faktami i wydarzeniami dostrzega zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, kultura, gospodarka). Potrafi prezentować wszystkie problemy w szerszym kontekście, porównywać analogiczne zjawiska w różnych krajach, zauważać uwarunkowania różnych procesów. Prawidłowo umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni (chronologicznie i synchronicznie). Konstruuje samodzielnie wnioski i oceny. Potrafi dostrzec zmienność ocen historycznych, samodzielnie wartościować, dyskutować na tematy historyczne, umiejętnie argumentować swoje stanowisko. Rozumieć genezę zjawisk i procesów historycznych.

Uczeń poprawnie wyraża swoje myśli zarówno w wypowiedzi ustnej jak i pisemnej.

Prezentuje bogate słownictwo w zakresie terminologii historycznej, bardzo swobodnie posługuje się pojęciami historycznymi.

Korzysta z różnych źródeł historycznych, potrafi dokonać ich krytycznej oceny i zinterpretować je. Umie opracować recenzję historycznego filmu, audycji, książki.

3. Stopień dobry

Uczeń posiada wiedzę wymaganą programem. W wypowiedziach występują jednak nieliczne błędy rzeczowe, nie wszystkie związki pomiędzy wydarzeniami uczeń dostrzega. Pojęciami i terminologią historyczną posługuje się poprawnie. Umie samodzielnie gromadzić informacje z różnego rodzaju przekazów źródłowych. Potrafi wyjaśnić różnice w opisie tych samych wydarzeń. Zna i rozumie różnice poglądów na zasadnicze wydarzenia i zjawiska historyczne. Potrafi formułować własne wnioski, sądy o ludziach i faktach, a także je uzasadniać.

Temat prezentowany jest w ujęciu chronologiczno-problemowym i w formie opisu.

4. Stopień **dostateczny**

Uczeń w stopniu podstawowym opanował materiał programowy. Dostrzega niezbyt skomplikowane związki przyczynowo-skutkowe i czasowo-przestrzenne. Pojmuje znaczenie ważniejszych faktów historycznych i rolę wybitnych postaci historycznych. Potrafi formułować proste wnioski. Zna i prawidłowo stosuje ważne pojęcia historyczne. Sprawnie posługuje się środkami dydaktycznymi (podręcznik, ilustracje, mapy, słowniki, encyklopedie). Jest w stanie dokonać analizy prostszego materiału źródłowego (selekcji informacji i ich interpretacji).

W wypowiedzi ustnej i pisemnej dominuje opis.

5. Stopień **dopuszczający**

W wiedzy ucznia występują wyraźne braki w stosunku do obowiązującego programu nauczania. Ma trudność ze wskazaniem związków między różnymi dziedzinami życia społecznego, faktami i wydarzeniami oraz ze sformułowaniem własnych wniosków. Oceny wydarzeń są niedojrzałe. Często nieprawidłowo stosuje terminologię historyczną.

Uczeń zna jednak elementarne fakty i najważniejsze postaci historyczne, stosuje prawidłowo proste pojęcia. Potrafi określić czas i miejsce najważniejszych wydarzeń, uporządkować je chronologicznie, odszukać na mapie. Przy pomocy nauczyciela jest w stanie wykonać polecenia, które wymagają umiejętności przewidzianych w programie. Posługując się opisem jest w stanie przekazać treść zawartą w różnego rodzaju źródłach (tekście, ilustracji, itd.).

6. Stopień **niedostateczny**

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności, które pozwoliłyby mu kontynuować naukę w wyższej klasie. Nie zna najważniejszych nawet faktów, nie widzi związków między wydarzeniami i nieprawidłowo je ocenia. Nie rozumie elementarnych pojęć i błędnie je stosuje. Nie potrafi analizować prostych źródeł. Trudność sprawia mu nawet selekcja informacji zawartych w źródłach.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia poziom wymagań ponadprogramowych (wykraczających), a w szczególności:

- Posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia,
- Poszerza wiedzę przez studiowanie literatury uzupełniającej oraz specjalistycznych czasopism popularnonaukowych, . ' .
- Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finałów na szczeblu regionalnym albo krajowym,
- Biegle orientuje się w sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej Polski i świata i potrafi wnioskować i oceniać.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia poziom wymagań dopełniających, a w szczególności:

- Opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,
- Poszerza wiedzę poprzez studiowanie literatury uzupełniającej,
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w różnych sytuacjach,
- Biegle orientuje się w sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej Polski i świata i potrafi wnioskować i oceniać.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- Wykazał się znajomością wiadomości zawartych w podręczniku,
- Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia poziom wymagań podstawowych a w szczególności:

- Rozumie kim jest człowiek i jakie są mechanizmy jego funkcjonowania,
- Rozumie wzajemne relacje człowieka z systemami społecznymi, których jest częścią,
- Wykazał się znajomością elementarnych zasad funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej,
- Wykazał się znajomością podstawowych praw i obowiązków obywatelskich,
- Rozumie podstawowe problemy współczesnego świata i pozycji Polski w stosunkach międzynarodowych,
- Umie wypełnić poprawnie deklarację podatkową (PIT) dotyczącą podatku od dochodów osobistych,

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne stanowiące minimum, pozwalające na następny szczebel. Wymagania te wskazują na opanowanie w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności podstawowych przy równoczesnym wskazaniu na braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności w podstawie programowej.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań koniecznych a w szczególności:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym przedmiotu nauczania,
- Nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

BIOLOGIA

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

1. Ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza program danej klasy o określonym profilu (zróżnicowane dla profilu biologiczno-chemicznego, podstawowego i pozostałych profili).

Samodzielnie i twórczo rozwiązuje swoje uzdolnienia.

2. Biegle posługuje się wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program klasy. Umie zaplanować i zinterpretować doświadczenia biologiczne o różnym stopniu trudności. Swobodnie i prawidłowo posługuje się terminologią naukową.
3. Rozwija swoje uzdolnienia poprzez udział w olimpiadzie biologicznej, ekologicznej oraz w konkursach przyrodniczych organizowanych przez szkołę (m.in. z okazji obchodów specjalnych związanych z ochroną przyrody).
4. Pomaga nauczycielowi biologii w przygotowaniu doświadczeń na lekcji biologii oraz w eksponowaniu treści przyrodniczych w gablotach i wystawkach.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności programowych danej klasy.
2. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne.

Potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Umie łączyć wiedzę z różnych działów biologii.

Umie wykorzystać wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania problemów biologicznych.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

1. Zna materiał programowy w stopniu wykraczającym poza wymagania podstawowe, ale nie w pełni odpowiadającym zakresowi wiedzy danej klasy.
2. Potrafi poprawnie stosować posiadane wiadomości.

Samodzielnie rozwiązuje zadania typowe.

3. Zna typowe przykłady ilustrujące treści biologiczne.
4. Umie właściwie interpretować rysunki, schematy, doświadczenia (obserwacje) o średnim stopniu trudności.
5. Zna terminologię biologiczną i potrafi się nią posługiwać.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

1. Spełnia poziom wymagań podstawowych - zna treści najważniejsze w danym dziale biologii, potrafi je zilustrować prostymi przykładami.
2. Umie rozwiązywać zadania proste, łatwe nawet dla ucznia mało zdolnego.
3. Zna podstawowe pojęcia biologiczne i umie się nimi posługiwać.
4. Zna najbardziej typowe przykłady organizmów z poszczególnych grup systematycznych.
5. Potrafi interpretować proste rysunki, schematy doświadczenia.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

1. Spełnia wymagania konieczne stanowiące minimum, pozwalające na kontynuowanie edukacji na następnym szczeblu (m.in. ma elementarne wiadomości z anatomii niezbędne do realizacji fizjologii; elementarne wiadomości o kwasach nukleinowych niezbędne do zrozumienia problemów genetyki molekularnej).
2. Potrafi zinterpretować prosty schemat, rysunek przedstawiający elementy budowy, czy fizjologii organizmów.
3. Zna podstawowe (elementarne) pojęcia biologiczne.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował minimum wiadomości i umiejętności programowych z biologii*.
2. Nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności.
3. Nie zna terminologii biologicznej, stosuje ją nieprawidłowo, bez zrozumienia.
4. Nie potrafi wyciągnąć prostych wniosków z danych informacji. Nie potrafi odczytać (zinterpretować) prostego rysunku czy schematu ilustrującego treści biologiczne.

Tabela ilustrująca wymagania zamieszczona w "Poradniku metodycznym do nauczania zoologii w liceum ogólnokształcącym" /Ewa Pyłka-Gutowska, Janina Grzegorek

Poziomy wymagań na poszczególne oceny

- Ocena niedostateczna mniej - niż wymagania konieczne

- Ocena celująca - więcej niż wymagania dopełniające

Poziom wymagań	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
OCENY	dopuszczający			
OCENY		dostateczny		
OCENY			dobry	
OCENY				bardzo dobry

GEOGRAFIA

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza program w danej klasie:

- 1) uczeń samodzielnie poszerza swoją wiedzę i umiejętności,
- 2) uczeń potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne wykraczające poza program danej klasy,
- 3) uczeń rozwija swoją wiedzę i umiejętności - poprzez udział w konkursach i olimpiadzie (co najmniej na szczeblu wojewódzkim).

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności w danej klasie:

- 1) uczeń potrafi zastosować wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych, również w sytuacjach nowych (nietypowych),
- 2) uczeń potrafi dyskutować o zjawiskach (problemach) w geografii fizycznej i społeczno-gospodarczej; umie też wykorzystać wiedzę z innych przedmiotów,
- 3) uczeń wykazuje biegłą znajomość mapy i ma bogatą wiedzę faktograficzną.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który opanował materiał nauczania w stopniu wykraczającym poza minimum programowe. Wymagane umiejętności:

- 1) uczeń potrafi dostrzec i wyjaśnić najważniejsze związki przyczynowo-skutkowe,
- 2) uczeń umie samodzielnie rozwiązać zadania typowe; umie właściwie przedstawić zjawiska (problemy) w dowolnym obszarze na podstawie dostępnych źródeł informacji,
- 3) uczeń wykazuje się dobrą znajomością mapy i zakresem wiedzy faktograficznej.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia poziom wymagań podstawowych:

- 1) uczeń zna treści najważniejsze w danym dziale geografii,
- 2) uczeń umie opisać główne obiekty i zjawiska (problemy) z zakresu geografii fizycznej i społeczno-gospodarczej,

3) uczeń rozumie podstawowe zjawiska (problemy) i potrafi podać przykłady prostych związków przyczynowo-skutkowych,

4) uczeń wykazuje podstawową umiejętność interpretacji danych, schematów i mapy.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, stanowiące minimum, pozwalające na kontynuowanie edukacji na następnym szczeblu:

1) uczeń rozpoznaje i definiuje główne obiekty i zjawiska (problemy) w przyrodzie ziemskiej i w sferze społeczno-gospodarczej,

2) uczeń potrafi odczytać podstawowe informacje z map, rocznika statystycznego i innych źródeł,

3) uczeń umie wskazać elementarne zależności między zjawiskami,

4) uczeń zna podstawowe dane z wiedzy faktograficznej i wykazuje elementarną znajomość mapy.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości i umiejętności programowych i tym samym, nie spełnia szczegółowych kryteriów stopnia dopuszczającego.

MATEMATYKA

Wymagania na ocenę celującą zgodnie z wymaganiami ogólnymi.

UMIEJĘTNOŚCI	Stopień Bardzo dobry	Stopień dobry	Stopień dostateczny	Stopień dopuszczający
Obliczanie i szacowanie wyników obliczeń	-uzasadnia poprawność obliczenia -potrafi oszacować spodziewany wynik w zadaniach nietypowych	-stosuje prawa działań w obliczeniach -sprawnie oblicza -potrafi znaleźć błąd w obliczeniach	-proste obliczenia wykonuje w pamięci -rozwiązuje typowe zadania z treścią -potrafi oszacować spodziewany wynik w zadaniach typowych	-uczeń wykonuje proste obliczenia arytmetyczne -rozwiązuje elementarne zadania z treścią dotyczącą obliczeń w szczególności w zadaniach praktycznych
Operowanie algorytmami	-stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych -potrafi rozwiązywać złożone problemy z parametrami	-potrafi dobrać właściwy algorytm do problemu -rozwiązuje złożone zadania -dokonuje poprawnej analizy wyników -potrafi rozwiązać typowe problemy z parametrami	-rozwiązuje typowe równania, nierówności, układy równań -pamięta o przeprowadzeniu analizy otrzymanych wyników	-rozwiązuje elementarne równania, nierówności, układy równań -potrafi podstawić dane do wzoru -rozwiązuje typowe zadania wymagające użycia jednego algorytmu -potrafi wykonywać podstawowe kontr. geometryczne
Interpretowanie związków i zależności Wyrażonych za	-potrafi wskazać zależności, prawidłowości, dokonać porównań i uogólnień.	-potrafi zastosować najkorzystniejszy sposób przedstawiania danych -potrafi poprawnie	-potrafi odróżnić dane istotne od nieistotnych lub błędnych	-potrafi odczytać dane (np. z tabeli, wykresu, diagramu...)

pomocą wzorów, Wykresów schematów, diagramów ,tabel		zinterpretować dane	-potrafi przedstawić dane liczbowe przynajmniej jednym sposobem	
Budowanie modeli matematycznych	-odczytuje z modelu opis zjawiska -przewiduje zachowanie modelu w granicach jego stosowalności	-dobiera właściwy model na podstawie analizy zagadnienia -potrafi określić czy dany model spełnia wymagania stawiane przez zadanie	-potrafi wybrać model w typowej sytuacji	-potrafi wybrać model w prostej elementarnej sytuacji
Posługiwanie się faktami i terminami matematycznymi	-potrafi uzasadnić wszystkie kroki swojego rozumowania	-potrafi przeczytać i zapisać symbolicznie tekst matematyczny -potrafi uzasadnić większość kroków swojego rozumowania	-nie popełnia zasadniczych błędów językowych	- nie myli pojęć -potrafi poprawnie przeczytać tekst matematyczny zapisany symbolami
Posiadanie inwencji matematycznej	-wykazuje się oryginalnymi rozwiązaniami -potrafi stworzyć sytuacje problemowe	-potrafi przeprowadzić logiczny tok rozumowania	-potrafi ułożyć zadanie typowe	-potrafi podać przykład i kontrprzykład w sytuacjach typowych

$U (\text{st. DOP}) \subset U (\text{st. DST}) \subset U (\text{ST.DOB}) \subset U (\text{ST. BDB})$

FIZYKA

Uczeń może otrzymać stopień z fizyki za:

1. Pracę pisemną wymagającą udzielenia odpowiedzi na problemy opisowe oraz obliczeniowe (zadania). Praca pisemna może mieć formę testu wyboru, testu kwalifikacyjnego, kartkówki i sprawdzianu.
2. Odpowiedź ustną. Odpowiedź ustna może dotyczyć zadania domowego, treści omawianych na bieżącej i poprzednich lekcjach.
3. Wygłoszoną prelekcję lub referat.
4. Wykonanie pomocy naukowych.
5. Przygotowanie i wykonanie doświadczeń fizycznych.
6. Aktywność na zajęciach lekcyjnych.
7. Prowadzenie dokumentacji odbytych zajęć.

W ciągu semestru uczeń powinien otrzymać nie mniej niż 3 oceny za prace pisemne w przypadku 2 godzin lekcyjnych tygodniowo lub 2. oceny w przypadku 1 godziny tygodniowo. Prace pisemne powinny być oceniane punktowo wg jawnej punktacji z wyjątkiem kartkówek obejmujących jeden problem. Uzasadnienie innych ocen (punkty 2 do 7) powinno odbyć się na forum klasy. Ocena semestralna i końcoworoczna opiera się przede wszystkim na ocenach za prace pisemne z uwzględnieniem innych ocen (punkty 2 do 7) oraz aktywności w ruchu olimpijskim. Oznacza to m.in. w przypadku otrzymania wszystkich ocen niedostatecznych za prace pisemne konieczność ich poprawy w formie pisemnej.

Prace pisemne oceniane są następująco:

celujący	> M
bardzo dobry	(0,85 M; M>
dobry	(0,70 M; 0,85 M>
dostateczny	(0,50 M; 0,70 M>
dopuszczający	(0,40 M; 0,50 M>
niedostateczny	(0; 0,40 M>

gdzie M oznacza maksymalną liczbę punktów możliwych do uzyskania w pracy. Szczegółowa punktacja, uwzględniająca oceny indeksowane („+” i „-”) powinna uwzględniać powyższe przedziały (z dokładnością do $0,1 M$).

Zakres wiedzy z przedmiotu jest zależny od profilu klasy i tym samym oceny w klasach o różnych profilach nie mogą odpowiadać sobie.

Celujący

Uczeń otrzymuje powyższy stopień w przypadku: zakwalifikowania się do części doświadczalnej II etapu Olimpiady Fizycznej, zakwalifikowania się do finałów ogólnopolskich konkursów o tematyce fizycznej np. Turnieju Młodych Fizyków, Fizyka i Ekologia, zakwalifikowania się do II etapu Olimpiady Astronomicznej. Warunkowo ocena powyższa przysługuje finalistom Olimpiady Widzy Technicznej z klas 3. i 4., gdy spełniają oni warunki na ocenę bardzo dobrą. W przypadku konkursów korespondencyjnych oraz niższych szczebli olimpiad przedmiotowych ocena celująca może być wystawiona uczniom spełniającym warunki na ocenę bardzo dobrą i dobrą. Do konkursów korespondencyjnych zaliczamy również ligi zdaniowe, np. "bełty" i "Fizyki w Szkole".

Bardzo dobry

Uczeń otrzymuje powyższy stopień w przypadku opanowania pełnego zakresu wiedzy teoretycznej oraz potwierdzonej ocenami bardzo dobrymi i dobrymi, umiejętnościami rozwiązywania problemów rachunkowych. Uczeń bardzo dobry nie powinien popełniać błędów koncepcyjnych oraz grubych obliczeniowych. Wymagana jest również wysoka sprawność rachunkowa (przekształcenia i obliczenia) oraz przejrzystość rozumowania w pracach pisemnych. Ucznia bardzo dobrego cechuje także dobra orientacja w zagadnieniach ogólnotechnicznych i umiejętność przeprowadzenia samodzielnego' eksperymentu. Uczeń bardzo dobry w pełni rozumie przebieg zjawiska fizycznego, tzn. potrafi zanalizować różne jego warianty jakościowe i ilościowe.

Dobry

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń w przypadku opanowania zasadniczej części teoretycznej. Uczeń powinien, w przypadku problemów rachunkowych, ułożyć prawidłowe równania. Dotyczy to także problemów wymagających kompilacji wiadomości (np. równania z różnych działów fizyki). Wymagana jest wysoka sprawność rachunkowa, taka jak na ocenę bardzo dobrą. W odróżnieniu od oceny bardzo dobrej, ocena dobra może być przyznana uczniowi popełniającemu błędy w rozumowaniu, polegające na uproszczonym rozumieniu zjawiska fizycznego.

Dostateczny

Ocenę powyższą otrzymuje uczeń w przypadku opanowania wiedzy teoretycznej w zakresie umożliwiającym odtworzenie głównych jego treści. W szczególności powinien umieć rozwiązać problemy rachunkowe nie wymagające odniesień do materiału z innych działów, tzn. zadania o bezpośrednim rozwiązaniu. Umiejętności rachunkowe powinny umożliwiać rozwiązanie powyższych problemów. Błędy rachunkowe nie dyskwalifikują pracy ucznia dostatecznego, o ile wynikają z przekształceń poprawnie ułożonych równań. Ucznia dostatecznego od dobrego odróżnia sposób rozwiązywania zadań problemowych a nie opisowych.

Dopuszczający

Stopień powyższy otrzymują uczniowie, którzy opanowali jedynie minimalny zakres wiedzy teoretycznej. Ich umiejętności rachunkowe powinny umożliwiać rozwiązanie problemu bezpośredniego, bez pogłębionej jego analizy ("podstawienie do wzoru"). Sprawność rachunkowa może być niska, ale uczeń nie powinien popełniać błędów elementarnych w przekształceniach i obliczeniach. Stopień dopuszczający od dostatecznego różnicuje zakres opanowanej wiedzy opisowej oraz umiejętność sformułowania równań opisujących podstawowe zjawiska fizyczne w problemach zadaniowych. Uczeń dostateczny musi to zrobić.

Niedostateczny

Uczeń otrzymuje powyższy stopień, gdy nie opanuje minimum materiału opisowego, nie potrafi sformułować równań podstawowych zjawisk fizycznych lub werbalizuje je w błędnej postaci, popełnia często elementarne błędy w problemach obliczeniowych i dodatkowo nie otrzymuje pozytywnych ocen określonych w punktach 2. do 7.

CHEMIA

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi wykorzystywać poznany materiał w sytuacjach nowych - nietypowych,
- posiada wiadomości wykraczające poza program nauczania będące wynikiem samodzielnej pracy,
- bierze udział w konkursach i olimpiadach chemicznych.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- bardzo sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą,
- umie wykorzystać poznany materiał w sytuacjach nowych - typowych,
- na podstawie poznanych wzorów potrafi samodzielnie pisać wzory nowe,
- rozwiązuje sprawnie zadania trudne - nie wykraczające poza program nauczania.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- sprawnie posługuje się wiedzą zdobytą na lekcji, rozumie problemy bardziej złożone niż elementy treści zaliczane do wymagań podstawowych,
- posługuje się sprawnie wszystkimi poznanymi wzorami i potrafi pisać nowe - mniej złożone,
- samodzielnie wykonuje zadania typowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- rozumie problemy o niewielkim stopniu złożoności na poziomie wymagań zawartych w podstawach programowych,
- potrafi samodzielnie pisać wzory o prostej budowie i proste równania chemiczne, rozwiązuje zadania mniej złożone - wymagające prostych przekształceń.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe pojęcia i prawa często powtarzające się i niezbędne w dalszej nauce przedmiotu,
- posługuje się symbolami i wzorami chemicznymi - podstawowymi (tzn. takich, których trzeba nauczyć się na pamięć),
- wykonuje proste obliczenia stechiometryczne - obliczanie składu procentowego, obliczenia oparte na prostych równaniach chemicznych, rozwiązuje zadania wymagające podstawiania do wzoru. Bardzo dobry

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści nauczania niezbędnych w dalszej nauce przedmiotu,

- nie zna podstawowych pojęć i praw chemicznych,
- nie zna symboli pierwiastków,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać prostych obliczeń, zadań,
- nie wykorzystuje proponowanych przez nauczyciela sposobów poprawiania ocen cząstkowych.

Informatyka / Technologia informacyjna

§1

Ocenia się osiągnięcia ucznia w zakresie:

- 1.** jego informatycznych wiadomości z danego semestru bądź roku tj.
  - a)** znajomość i rozumienie definicji, praw i innych pojęć
  - b)** stosowanie poznanych algorytmów i własności w sytuacjach typowych
- 3.** jego umiejętności czyli:
  - a)** stosowania poznanych pojęć w sytuacjach typowych
  - b)** analizowania i interpretowania danych
  - c)** formułowania i weryfikowania hipotez
  - d)** porównywania, uogólniania, wnioskowania
- 4.** posługiwania się językiem informatycznym tj:
  - a)** precyzji formułowania myśli
  - b)** stosowania symboliki
- 5.** aktywności na lekcjach
- 6.** aktywności w pracy pozalekcyjnej, czyli
  - a)** systematyczności i samodzielności w odrabianiu pracy domowej
  - b)** wykorzystania różnych źródeł wiedzy w celu przygotowania odpowiedniego referatu, rozwiązania zadania, itp.
  - c)** udziału w konkursach, zawodach, olimpiadach, turniejach

§2

- 1.** Do form sprawdzania osiągnięć uczniów należą
  - b)** sprawdziany co najmniej 45-minutowe, zwane pracami klasowymi
  - d)** sprawdziany co najwyżej 20 minutowe zwane kartkówkami
  - e)** odpowiedzi ustne
  - f)** praca ucznia na lekcji
  - g)** przygotowane referaty, rozwiązania trudnych nietypowych zadań, problemów
  - h)** przygotowanie materiałów wspomagających nauczanie informatyki np. plansze, programy usprawniające pracę w sieci komputerowej
  - i)** udział w pracach kółka informatycznego, zawodach, olimpiadach, konkursach
  - j)** prace domowe w części informatyki teoretycznej lub praktycznej
- 2.** Ustala się następującą częstotliwość oceniania ucznia w semestrze
  - a)** w ciągu semestru każdy uczeń wykonuje na komputerze co najmniej 1 zapowiadaną pracę klasową
  - b)** oraz otrzymuje co najmniej 2 oceny z kartkówek (w formie testu lub zadania wykonywanego przy komputerze), odpowiedzi ustnych, prac domowych, pracy na lekcji
- 3.** Nie stosuje się tzw. poprawiania oceny w końcu danego semestru

§3

- 1.** Oceny ustala się w skali 1 – 6 (w razie potrzeby z + lub -)
Wprowadza się następujący sposób wystawiania ocen ze sprawdzianów pisemnych określony przez procent maksymalnej liczby punktów do zdobycia na sprawdzianie
  - < 0% - 40%) niedostateczny
  - < 40% - 55%) dopuszczający
  - < 55% - 75%) dostateczny
  - < 75% - 90%) dobry
  - < 90% -100%> bardzo dobry

< 90% -100%> i co najmniej 80% za zadanie dodatkowe celujący

2. Sprawdzian nie musi zawierać zadania dodatkowego i wtedy nie wystawia się oceny celującej

§4

1. Prace klasowe

a) są obowiązkowe dla ucznia

b) jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą w wyznaczonym terminie to przystępuje do niej w terminie co najwyżej 2-tygodniowym od chwili powrotu do szkoły w uzgodnieniu z nauczycielem

c) nieusprawiedliwiona absencja na pracy klasowej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej

d) uczeń ma prawo do jednej poprawy każdej pracy klasowej, której poziom wymagań jest

nie wyższy od pracy klasowej

e) termin poprawkowej pracy klasowej w porozumieniu z uczniami ustala nauczyciel

f) poprawkowa praca klasowa może odbyć się poza zajęciami uczniów

g) do dziennika można wpisać każdą ocenę, o ile nie jest to druga ocena niedostateczna z tej

samej pracy klasowej

h) prace klasowe są zapowiadane z wyprzedzeniem co najmniej tygodniowym, a treść poleceń może być w formie pisemnej lub w formie pliku tekstowego

i) prace są do wglądu przez ucznia i rodzica na dysku serwera w pracowni

2. Kartkówki

a. obejmują materiał zrealizowany w ciągu ostatnich 2 tygodni czyli 4 jednostek lekcyjnych

b. termin kartkówki nie musi być znany uczniowi

c. kartkówka może być sprawdzona bez stosowania punktacji

d. kartkówka może być pisana , lub sprawdzona tylko wybranej części osób

e. kartkówka nie musi być ani poprawiana ani pisana przez nieobecnych w tym dniu uczniów

§5

1. Ocena śródroczna ustalana jest ze wszystkich ocen cząstkowych z uwzględnieniem preferencji ocen z prac klasowych

2. Ocena roczna to ocena wystawiona ze wszystkich ocen cząstkowych drugiego semestru

uwzględniająca ocenę za semestr pierwszy

3. Udział w eliminacjach centralnych olimpiadach lub zawodach zapewnia ocenę celującą na

koniec roku szkolnego

§6

1. Część pisemna egzaminów :sprawdzającego, klasyfikacyjnego, poprawkowego trwa 90 min zaś część ustna 20 min

2. Uczeń ma zagwarantowane 20 min na przygotowanie swojej wypowiedzi ustnej

PRZYSPOSOBIENIE OBRONNE

Stopień **celujący**:

- obecność na wszystkich zajęciach PO ,
- bardzo dobre oceny - z wiadomości i umiejętności praktycznych udzielania pierwszej pomocy,
- bardzo dobre oceny - ze sprawdzianów, testów, opanowania wiadomości i stosowanie ich w praktycznych umiejętnościach, ."
- wzorowa kultura osobista,
- aktywność na lekcji,
- reprezentowanie szkoły: w konkursach m.in. "Konkurs wiedzy o obronie cywilnej" olimpiadach m.in. "Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia", olimpiada p-poż pod hasłem "Młodzież zapobiega pożarom", zawodach - mistrzostwach pierwszej pomocy PCK - Szkolnych Zespołów Ratowniczych, ogólnopolskiej olimpiadzie "Wiedzy o AIDS".

Stopień **bardzo dobry**:

- uczeń (uczennica) aktywnie uczestniczy w akcjach charytatywnych i pracy Szkolnego Koła PCK (SK PCK) w ramach zajęć pozalekcyjnych,
- reprezentuje klasę w międzyklasowych konkursach, olimpiadach, zawodach, obecność na wszystkich zajęciach,
- wzorowa kultura osobista,
- wysoka aktywność na lekcji
- bardzo dobre i dobre oceny z wiadomości i umiejętności praktycznych, sprawdzianów, testów, wynikających z programu nauczania danej klasy, wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych,
- otrzymanie oceny bardzo dobrej ze sprawdzianu umiejętności praktycznych z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Stopień **dobry**:

- uczeń (uczennica) - potrafi zastosować wiadomości w sytuacjach typowych, ma opanowane umiejętności praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- otrzymuje dobre wyniki ze sprawdzianów, testów,
- pozostałe wymagania jak przy ocenie bardzo dobrej.

Stopień **dostateczny**:

- uczeń (uczennica) - rozumie wiadomości, potrafi je uporządkować, streścić oraz zastosować w praktycznym działaniu,
- dopuszczalne słabe wyniki sprawdzianów, testów, wiadomości i umiejętności praktycznych z zakresu programu nauczania,

- brak aktywności na lekcjach PO , dobra kultura osobista,
- brak systematycznej obecności na lekcji PO - 3 godziny.

Stopień **dopuszczający**:

- dobra kultura osobista,
- brak aktywności na lekcjach PO ,
- brak systematycznej obecności na lekcji - 4 godziny,
- brak uczestnictwa we wszystkich sprawdzianach, testach wiadomości,
- słabe i bardzo słabe wyniki sprawdzianów i testów,
- uczeń (uczennica) posiada zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, systematycznie odrabia zadania domowe; potrafi je omówić i zastosować w praktycznym działaniu.

Stopień **niedostateczny**:

- niewłaściwy stosunek do przedmiotu,
- nieusprawiedliwione godziny (wg przyjętych kryteriów),
- brak aktywności na lekcji,
- bardzo słabe wyniki: ocen cząstkowych, sprawdzianów, testów wiadomości,
- brak uczestnictwa we wszystkich sprawdzianach, testach, sprawdzianie umiejętności praktycznych z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- brak zeszytów: zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń.

UWAGI:

1. Za pracę społeczną na rzecz SK PCK nauczyciel PO ma prawo "podwyższyć" ocenę.
2. Uczeń (uczennica) może być zwolniony/a z ćwiczeń praktycznych z udzielania "pierwszej pomocy" na podstawie zwolnienia lekarskiego częściowo (ze wskazanych przez lekarza ćwiczeń oraz podania dolegliwości lub urazu pacjenta - ucznia) lub całkowicie.
3. Podstawowymi metodami kontroli i oceny wyników nauczania przysposobienia obronnego (obrony cywilnej) są pytania ustne, prace pisemne i zadania praktyczne.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU WIEDZA O KULTURZE

Cele edukacyjne:

1. Przygotowanie do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz bezpośredniego obcowania z dziełami sztuki przez rozwijanie:
  - wrażliwości estetycznej oraz indywidualnych zdolności artystycznych,
  - umiejętności refleksyjnej i krytycznej oceny zjawisk w kulturze i sztuce,
  - samodzielności w poszerzaniu wiedzy z różnych dziedzin sztuki,
  - poczucia tożsamości z kulturą własnego regionu i kraju.
2. Nabycie niezbędnej wiedzy z zakresu różnych dziedzin sztuki: architektury, plastyki, muzyki, teatru, filmu.
3. Stymulowanie intelektualnego i emocjonalnego rozwoju poprzez różnorodne formy aktywności artystycznej.
4. Poznawanie dziedzictwa narodowego, w tym najwybitniejszych dzieł sztuki oraz rozwijanie wrażliwości na ochronę dziedzictwa narodowego.
5. Wykształcenie potrzeby bezpośredniego obcowania z dziełami sztuki i aktywnego uczestnictwa w kulturze.
6. Kształtowanie zachowań sprzyjających ochronie dziedzictwa narodowego.

Osiągnięcia:

1. Znajomość dzieł z różnych dziedzin i epok kultury narodowej i światowej.
2. Umiejętność dostrzegania walorów kultury własnego regionu.
3. Umiejętność powiązania dzieła sztuki z epoką i stylem.
4. Świadomość różnych funkcji sztuki.
5. Dostrzeganie związków zachodzących pomiędzy dziedzinami sztuki.
6. Umiejętność dokonywania charakterystyki dzieł sztuki.
7. Rozwinięcie wybranych form aktywności artystycznej w zakresie różnorodnych dziedzin sztuki.
8. Znajomość elementarnych zasad ochrony dziedzictwa narodowego.
9. Znajomość wybitnych dzieł dziedzictwa narodowego.

Cele przedmiotowego systemu oceniania:

1. Przygotowanie do aktywnego i twórczego uczestnictwa w społecznym życiu kulturalnym.
2. Rozbudzanie oraz rozwijanie potrzeby obcowania z dziełami sztuki i korzystania z dóbr kultury.
3. Poznanie podstawowych pojęć, mechanizmów i prawidłowości stanowiących o rozwoju kultury w społeczności.
4. Przystwojenie elementarnej wiedzy i pogłębienie samodzielności w dalszym poszerzaniu tej wiedzy z zakresu różnych dziedzin sztuki oraz upowszechniania kultury.
5. Wykształcenie umiejętności krytycznej i refleksyjnej interpretacji oraz oceny zjawisk artystycznych i kulturowych.
6. Poznanie kanonu najwybitniejszych dzieł (sztuki plastyczne, film, muzyka, teatr) oraz różnych funkcji sztuki.
7. Rozwijanie wyobraźni i wrażliwości estetycznej ucznia oraz stymulowanie jego rozwoju

emocjonalnego i intelektualnego – poprzez różnorodne formy aktywności twórczej.

8. Poznawanie dziedzictwa narodowego oraz jego miejsca w kulturze Europy i świata, rozwijanie wrażliwości na jego ochronę oraz utrwalanie poczucia polskości poprzez świadomość tożsamości kulturowej.

9. Zainteresowanie kulturą regionu i lokalnymi wydarzeniami kulturalnymi.

10. Zaznajomienie z problemem odmienności różnych kręgów kulturowych oraz różnorodności form kultury materialnej i niematerialnej występującej w ramach jednego społeczeństwa (np. subkultury, kontrkultury) – kształcenie zrozumienia odmienności kulturowej.

Kształcenie w zakresie rozszerzonym obejmuje ponadto :

1. Nabycie podstawowej wiedzy o kulturze regionu (w kontekście kultury narodowej) w celu dokonywania analizy stanu kultury w regionie i w kraju.

2. Przygotowanie do postrzegania specyficznych cech kultury regionalnej w powiązaniu z kulturą narodową.

3. Pobudzanie twórczej aktywności artystycznej oraz przygotowanie do podjęcia działań animacyjnych.

4. Strukturalizację zdobytych wiadomości i łączenie tej wiedzy praktyczną w zakresie działalnością w zakresie upowszechniania kultury.

5. Zainteresowanie uczniów działaniami eksperymentalnymi w sztuce oraz innowacyjnymi w animacji kulturalnej.

Ocenianiu podlegają:

- wypowiedzi ustne, zarówno jako odpowiedzi na pytania, jak i jako głosy w toczonych na lekcjach dyskusjach,

- prace pisemne w formie zadanych wypracowań, kart pracy oraz przygotowywanych referatów,

- sprawdziany wiadomości w postaci prac klasowych oraz testów,

- prace domowe,

- prezentacje w klasie (projekty, prasówka kulturalna),

- aktywność, zainteresowanie, zaangażowanie w proces nauki (samodzielne przygotowanie materiałów do lekcji),

- własne zainteresowania i aktywność kulturalna ucznia oraz umiejętność ich kompetentnej prezentacji (*oceny dodatkowe*)

- uczestnictwo w ruchu olimpijskim oraz konkursach artystycznych

- udział ucznia w życiu kulturalnym szkoły, miasta i regionu (*oceny dodatkowe*)

Kryteria oceniania:

Kryteria uzyskiwania poszczególnych ocen :

a) niedostateczny

uczeń:

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania wiedzy o kulturze w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (klasa z rozszerzeniem),

- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadania o niewielkim / elementarnym/ stopniu trudności,

- nie wywiązuje się z zadań (nie oddaje prac, kart pracy, dłuższych wypowiedzi pisemnych)

b) dopuszczający

uczeń :

- odpowiada na proste pytania dotyczące historii kultury współczesnych zjawisk współczesnych w kulturze,
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje okresy w dziejach kultury i zachodzące w nich zmiany,
- wykazuje się podstawową umiejętnością odczytywania wiadomości ze źródeł.
- w wypowiedziach ustnych oraz pisemnych pojawiają się błędy merytoryczne

c) dostateczny

uczeń :

- wykazuje znajomość i zrozumienie istotnych aspektów kultury,
- wykorzystuje wiedzę w celu opisanie zjawisk kulturowych,
- próbuje wybierać i łączyć informacje pochodzące z różnych źródeł,
- konstruuje wypowiedzi ustne i pisemne, wewnątrznie uporządkowane, z właściwym użyciem pojęć z dziedziny historii sztuki i kultury,
- poprawnie korzysta ze źródeł informacji i formułuje podstawowe wnioski

d) dobry

uczeń :

- wykazuje ogólną wiedzę w ramach programu nauczania, w zakresie niektórych zagadnień prezentuje wiedzę szczegółową i zrozumienie poruszonych problemów,
- używa swej wiedzy do opisu zjawisk kulturowych,
- podejmuje próby samodzielnych dociekań, wymagających nieznacznej korekty,
- stosuje w praktyce zasady sprawnego komunikowania się
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych wykazuje się poprawnością merytoryczną

e) bardzo dobry

uczeń :

- wykazuje wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie programu nauczania, wybiera, porządkuje i rozwija informacje w celu skonstruowania dobrze ułożonej wypowiedzi, z wykorzystaniem pojęć kulturowych,
- podejmuje samodzielne dociekania, ujawnia kreatywność i pomysłowość w prezentacji zjawisk,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych uczeń wyczerpująco przedstawia temat,
- wykazuje się szczegółowością w prezentowaniu faktów i wydarzeń,
- swobodnie posługuje się wiedzą i materiałami źródłowymi do interpretacji zagadnień,

f) celujący

uczeń :

- wykazuje wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie programu nauczania,
- jest w swoich dociekaniach samodzielny i niezależny,
- wykonuje zadania wykraczające poza obowiązującymi w procesie nauczania .
- ponadto : wykazuje się twórczą postawą i aktywnością poprzez udział w dyskusjach i konkursach, zaangażowanie w ćwiczeniach lekcyjnych, udział w występach i koncertach, uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły, postępy w zdobywaniu umiejętności

artystycznych związanych z przedmiotem, jest animatorem takich działań przez okres całego roku szkolnego oraz startuje w eliminacjach (co najmniej) okręgowych olimpiad i konkursów przedmiotowych (Olimpiada Artystyczna, Konkurs Wiedzy o Filmie i inne)

Zasady poprawiania ocen:

1. Uczeń ma prawo do poprawienia każdej oceny jeden raz - prawomocna jest ocena korzystniejsza dla ucznia.
2. O formie zaliczania lub poprawiania – pisemna czy ustna, decyduje nauczyciel.
5. Uczeń nieobecny na sprawdzianie, który nie zgłosi się celem zaliczenia sprawdzianu, będzie miał wpisana ocenę niedostateczną.
6. Niedostateczną ocenę semestralną uczeń może poprawić w ciągu miesiąca. Szczegóły dotyczące poprawy ustala indywidualnie z nauczycielem..

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń który:

- wykazuje się szczególnym zaangażowaniem w pracy
- wykazuje się twórczą postawą
- systematycznie uczęszcza na zajęciach wychowania fizycznego
- prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia
- chętnie uczestniczy w zajęciach sportowo- rekreacyjnych
- posiada umiejętności wykraczające poza program swojej klasy
- bierze udział w zawodach reprezentując szkołę

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń który:

- całkowicie opanował zadania z poziomu rozszerzonego dla danej klasy
- systematycznie uczęszcza na zajęcia wf
- systematycznie doskonali swoją sprawność motoryczną i osiąga duże postępy w osobistym usprawnianiu
- ćwiczenia i zadania ruchowe wykonuje z łatwością.
- wykazuje duże zaangażowanie i aktywność na lekcjach wychowania-fizycznego
- posiada duże wiadomości z zakresu wf i potrafi z nich korzystać w praktycznym działaniu
- czynnie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych i pozalekcyjnych o charakterze sportowo- rekreacyjnym.

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń który:

- bez zarzutów wywiązuje się z obowiązków
- osiąga postęp w poszczególnych klasach w opanowaniu umiejętności i wiadomości na poziomie podstawowym, przy pomocy nauczyciela realizuje zadania poziomu rozszerzonego
- nie potrzebuje większych bodźców do pracy nad swoim usprawnianiem.
- wykazuje duże postępy w usprawnianiu.
- ma postawę i stosunek do wf nie budzące zastrzeżeń
- prowadzi higieniczny tryb życia
- opanował materiał zgodnie z możliwościami

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń który:

- jest niesystematyczny
- wykazuje małe postępy w usprawnianiu.
- wykazuje się brakiem inicjatywy i małą aktywnością ruchową na lekcjach

- wykonuje zadania ruchowe z błędami.
- w jego wiadomościach z zakresu wf są znaczne luki.

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń który:

- ma niechętny stosunek do ćwiczeń.
- wykazuje bardzo małe postępy w usprawnianiu.
- nie jest pilny ani systematyczny.
- podejmuje próby wykonania zadań ruchowych.
- posiada minimalne wiadomości z zakresu wychowania fizycznego.
- przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego.

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń który:

- ma szczególnie lekceważący stosunek do zajęć (brak stroju , ucieczki).
- nie bierze czynnego udziału w lekcji
- swoim zachowaniem dezorganizuje pracę, stwarzając niebezpieczeństwo dla siebie i innych
- nie wykazuje żadnych postępów w usprawnianiu
- nie podejmuje prób wykonania najprostszych ćwiczeń

Uczeń nieklasyfikowany.

- ma poniżej 50% obecności na lekcjach.

UWAGI:

1. Za pracę społeczną na rzecz sportu szkolnego nauczyciel w-f ma prawo podnieść ocenę.
2. Uczeń (uczennica) może być zwolniony/aj z lekcji w-f na podstawie zwolnienia lekarskiego częściowo (ze wskazanych przez lekarza ćwiczeń fizycznych) lub całkowicie.

RELIGIA

Przedmiot oceny z religii zawiera we własnym zakresie (podobnie jak w innych przedmiotach) kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem ~cia chrześcijańskiego.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postawy, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Zasady oceniania z religii:

- I. Obiektywność - zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność - podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia.
3. Instruktywność - wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy. Formy i rodzaje kontroli:
  1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
  2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
  3. Kontrola końcowa (dotyczy zakończonego etapu kształcenia).

4. Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

Metody kontroli i ocen:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych

zadań testowych).

Przedmiotowy System Oceniania z religii sporządzono na podstawie poniższych dokumentów:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 19.04.1999 r.
2. Art. 22 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dn. 07.09.1991 r. O systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67, póź. 328 i nr 106, póź. 496 z 1997 r., nr 28 póź. 153 i nr 141, póź. 943 oraz 1998 r. nr 117 póź. 759 i nr 162, póź. 1126).
3. Podstawa programowa w zakresie edukacji religijnej.
4. Program nauczania religii.
5. Podręcznik metodyczny.
6. Podręcznik ucznia.

Wymagania programowe w obrębie poszczególnych poziomów oraz zastosowanie ich w określonych ocenach osiągnięć uczniów

Uwarunkowania osiągnięcia oceny **CELUJĄCEJ** (semestralnej i końcoworocznej)

- uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej,
- wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji,
- angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.,
- uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej,
- twórczo uczestniczy w życiu parafii, np. należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach itp.,
- jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- poznane prawdy wiary stosuje w życiu,
- posiada inne osiągnięcia indywidualne promujące ocenę celującą

2. Wymagania dopełniające

- Obejmują one wiadomości, umiejętności, postawy, które są:
- a. trudne do opanowania,
  - b. twórcze,
  - c. wyspecjalizowane,
  - d. stanowią rozwinięcie wymagań rozszerzających i mogą wykraczać poza program nauczania,
  - e. określają cele i materiał dopełniający, ..
  - f. wymagania rozszerzone i dopełniające łącznie stanowią wymagania pełne. Ich spełnienie uprawnia ucznia do oceny bardzo dobrej (5).

Uwarunkowania osiągnięcia oceny **BARDZO DOBREJ** (semestralnej i końcoworocznej)

uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej, opanował pełny zakres wiedzy, postaw umiejętności określony poziomem nauczania religii, posiada pełną znajomość pacierza, wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe, aktywnie uczestniczy w religii, jego postępowanie nie budzi zastrzeżeń, jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem, chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii, odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego,

stara się być świadkiem wyznawanej wiary, wykazuje inne możliwości indywidualne promujące ocenę bardzo dobrą:

3. Wymagania rozszerzające

Obejmują one wiadomości, postawy i umiejętności, które są:

- a. umiarkowanie trudne do opanowania, b. przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce, c. stosowane w sytuacjach trudnych, d. określają cele i materiał rozszerzający,
- e. stanowią pogłębienie i poszerzenie wymagań podstawowych, a ich opanowanie jest uzależnione od opanowania wymagań podstawowych,
- f. wymagania podstawowe i rozszerzające stanowią łącznie wymagania rozszerzone. Ich spełnienie uprawnia ucznia do oceny dobrej (4).

Uwarunkowania osiągnięcia oceny **DOBREJ** (semestralnej i końcoworocznej) uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej,

opanował wiedzę religijną w swoim zakresie edukacyjnym na poziomie dobrym, wykazuje się dobrą znajomością pacierza, w zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe, podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne),

systematycznie uczestniczy w zajęciach religii, jest zainteresowany przedmiotem, włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego, wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości, postawa ucznia nie budzi wątpliwości, stara się być aktywnym podczas lekcji, posiada inne osiągnięcia indywidualne promujące ocenę dobrą.

4. Wymagania podstawowe

Obejmują one wiadomości, umiejętności, postawy, które są: a. stosunkowo łatwe do opanowania, b. całkowicie niezbędne w dalszej nauce, c. bezpośrednio użyteczne w życiu szkolnym i pozaszkolnym, d. stosowane w sytuacjach typowych, e. określają cele i materiał podstawowy,

f. spełnienie wymagań podstawowych uprawnia ucznia do oceny dostatecznej (3).

Uwarunkowania osiągnięcia oceny **DOSTATECZNEJ** (semestralnej i końcoworocznej)

- uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny dopuszczającej,
- uczeń opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności,
- wykazuje się dostateczną znajomością pacierza,
- w zeszycie ucznia występują sporadyczne braki notatek, prac domowych,
- prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem,
- stara się uczestniczyć w życiu parafii,
- inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące ocenę dostateczną.

5. Wymagania konieczne

Obejmują one wiadomości, umiejętności, postawy, które: a. określają dopuszczający zakres wiedzy, postaw

umiejętności, b. są bardzo łatwe do opanowania, c. określają cele i materiał konieczny, d. spełnienie wymagań koniecznych uprawnia ucznia do oceny dopuszczającej (2).

Uwarunkowania osiągnięcia oceny **DOPUSZCZAJĄCEJ** (semestralnej i końcoworocznej) uczeń opanował podstawowe pojęcia religijne, prezentuje mało zadawalający poziom postaw i

umiejętności, prowadzi zeszyt, posiada problemy ze znajomością pacierza, ma poprawny stosunek do religii, uczestnictwo w celebracjach roku liturgicznego budzi zastrzeżenia,

inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

Ocena **NIEDOSTATECZNA** (semestralna i końcoworoczna)

uczeń nie opanował podstawowych pojęć religijnych, nie wykazuje się znajomością pacierza, nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję, lekceważy przedmiot,

nieodpowiednio zachowuje się na lekcji, wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych, opuszcza lekcję religii,

nie przejawia religijnego wymiaru własnego życia, inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

Sposoby oceniania:

1. Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.
2. Odpowiedź ustna (materiał z zakresu trzech ostatnich lekcji).
3. Prace kontrolne: dwa razy w ciągu semestru (sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni) do wglądu uczniów i rodziców.
4. Praca domowa: kontrolowana na bieżąco.
5. Pacierz: ocena ze znajomości pacierza raz w ciągu semestru zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
6. Zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według możliwości nauczyciela. Jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela; ogólne oceny wystawiane na koniec semestru i koniec roku szkolnego.

Uwaga:

- ocenę wystawia się w porozumieniu z uczniami.
- w ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej cztery oceny częściowe.

·promuje się systematyczne poprawianie ocen w ciągu semestrów; w wyjątkowych sytuacjach poprawianie podczas wystawiania oceny semestralnej lub końcoworocznej. Poprawianie może odbywać się w formie pisemnej lub ustnej z zakresu określonego indywidualnie.

• uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli istnieje brak podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Oceny cząstkowe, semestralne i końcoworoczne stawia się według skali:

- celujący (6),

- bardzo dobry (5),

- dobry (4),

- dostateczny (3),

- dopuszczający (2),

- niedostateczny (I).

• uczniowie powinni być informowani na bieżąco o wynikach nauczania, rodzice - na każde życzenie lub w sytuacji, gdy zaistnieje konieczność ich poinformowania w indywidualnych sytuacjach.

! OPRACOWANE NA BAZIE PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z FILOZOFII NA POZIOMIE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

- Jasno i ściśle formułuje problemy filozoficzne i określa ich główne (lub konkurencyjne) rozwiązania przez odwołanie się do poglądów wybranych filozofów
  - Przedstawia poglądy filozofów w odpowiednim kontekście dziejów filozofii i różnych zjawisk kulturowych
  - Orientuje się w dziejach polskiej filozofii, zna poglądy polskich filozofów (w zakresie wyznaczonym przez podstawę programową): R. Ingardena, K. Ajdukiewicza, K. Wojtyły, W. Tatarkiewicza, J. Tischnera.
  - Samodzielnie analizuje teksty wybranych filozofów"
  - Umiejętnie i samodzielnie konstruuje argumenty na rzecz przedstawionych stanowisk filozoficznych
  - Logicznie analizuje i ocenia różne stanowiska filozoficzne odróżniając założenia i wnioski
  - Potrafi opowiedzieć się w oparciu o rzeczową argumentację za którąś z ze stron rozpatrywanego sporu filozoficznego
  - Definiuje terminy oznaczające stanowiska i kierunki filozoficzne występujące w treściach nauczania
  - Omawia problemy filozoficzne w kontekście doświadczeń osobistych, znajomości bieżących spraw publicznych oraz kontaktu z religią lub sztuką
  - Posługuje się terminologią logiczną i operuje elementarnymi sprawnościami logicznymi.
  - Formułuje problemy filozoficzne i określa ich główne (lub konkurencyjne) rozwiązania przez odwołanie się do poglądów wybranych filozofów
  - Przedstawia poglądy filozofów w odpowiednim kontekście dziejów filozofii i różnych zjawisk kulturowych
- zjawisk kulturowych
- Orientuje się w dziejach polskiej filozofii.
  - Samodzielnie analizuje teksty wybranych filozofów
  - Umiejętnie konstruuje argumenty na rzecz przedstawionych stanowisk filozoficznych
  - Analizuje i ocenia różne stanowiska filozoficzne
  - Potrafi opowiedzieć się za którąś z ze stron rozpatrywanego sporu filozoficznego
  - Definiuje terminy oznaczające stanowiska i kierunki filozoficzne występujące w treściach nauczania

- Omawia problemy filozoficzne w kontekście doświadczeń osobistych, znajomości bieżących spraw publicznych oraz kontaktu z religią lub sztuką
- Posługuje się terminologią logiczną i operuje elementarnymi sprawnościami logicznymi.
- Formułuje problemy filozoficzne określone w treściach nauczania i określa ich główne (lub konkurencyjne) rozwiązania przez odwołanie się do poglądów wybranych filozofów
- Przedstawia poglądy filozofów w odpowiednim kontekście dziejów filozofii
- Analizuje teksty wybranych filozofów
- Umiejętnie konstruuje argumenty na rzecz przedstawionych stanowisk filozoficznych
- Potrafi opowiedzieć się za którąś z ze stron rozpatrywanego sporu filozoficznego
- Definiuje terminy oznaczające stanowiska i kierunki filozoficzne występujące w treściach nauczania
- Omawia problemy filozoficzne w kontekście doświadczeń osobistych, znajomości bieżących spraw publicznych oraz kontaktu z religią lub sztuką
- Operuje elementarnymi sprawnościami logicznymi.
- Formułuje problemy filozoficzne określone w treściach nauczania i podejmuje próby określenia ich głównych rozwiązań przez odwołanie się do poglądów wybranych filozofów
- Przedstawia poglądy filozofów w odpowiednim kontekście dziejów filozofii
- Czyta ze zrozumieniem teksty wybranych filozofów
- Rekonstruuje argumenty na rzecz przedstawionych stanowisk filozoficznych
- Potrafi opowiedzieć się za którąś z ze stron rozpatrywanego sporu filozoficznego
- Definiuje terminy oznaczające stanowiska i kierunki filozoficzne występujące w treściach nauczania
- Omawia problemy filozoficzne w kontekście doświadczeń osobistych
- Operuje elementarnymi sprawnościami logicznymi.
- Podejmuje, nie zawsze trafnie, próby przedstawienia problemów filozoficznych określonych w treściach nauczania
- Przedstawia w sposób uproszczony poglądy filozofów
- Podejmuje próby czytania ze zrozumieniem tekstów wybranych filozofów
- Rekonstruuje argumenty na rzecz przedstawionych stanowisk filozoficznych

- Potrafi opowiedzieć się za którąś z ze stron rozpatrywanego sporu filozoficznego
- Definiuje, częściowo trafnie, terminy oznaczające stanowiska i kierunki filozoficzne występujące w treściach nauczania
- Przedstawia problemy filozoficzne w kontekście doświadczeń osobistych

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1) Osiągnięcia uczniów sprawdza się poprzez:

- sprawdziany z wiedzy teoretycznej i praktycznej, obejmujące materiał z więcej niż 3 ostatnie lekcje
- testy (otwarte, zamknięte, jednokrotnego i wielokrotnego wyboru)
- kartkówki obejmujące nie więcej niż 3 ostatnie lekcje
- wypowiedzi ustne ucznia
- ćwiczenia lub prace pisemne wykonane indywidualnie lub grupowo na lekcji
- referaty
- prace domowe
- aktywność ucznia na lekcji

2) W trakcie semestru przewiduje się:

a) 1 - 2 sprawdziany

b) 3 - 4 kartkówki

3) Ocenę ze sprawdzianów ustala się w zależności od punktacji:

- niedostateczny poniżej 50% maksymalnej ilości punktów
- dopuszczający 50% maksymalnej ilości punktów
- dostateczny 60% maksymalnej ilości punktów
- dostateczny+ 70% maksymalnej ilości punktów
- dobry 80% maksymalnej ilości punktów
- dobry+ 90% maksymalnej ilości punktów
- bardzo dobry 97% maksymalnej ilości punktów
- celujący 99% + zadanie dodatkowe

4) Ocena bieżąca może być przedstawiona za pomocą znaków „+” i „-”, które oznaczają:

a) „+” aktywność na lekcji

praca domowa

b) „-” brak przygotowania do lekcji

brak pracy domowej

brak zeszytu, podręcznika

c) Trzy znaki „+” zamiana na bardzo dobry

d) Trzy znaki „-” zamiana na niedostateczny

5) Sprawdziany – data, zakres materiału i forma są zapowiadane, co najmniej tydzień przed

terminem i są obowiązkowe.

6) Sprawdziany teoretyczne i praktyczne są sprawdzane i omawiane w ciągu 2 tygodni. Uczeń

dostaje sprawdziany do wglądu, aby mógł zapoznać się z punktacją i uwagami dotyczącymi odpowiedzi.

7) Uczeń może poprawić ocenę uzyskaną ze sprawdzianu w ciągu 2 tygodni od ich rozdania

sprawdzianów. Oceny z poprawy są wpisywane do dziennika, obok oceny pierwotnej.

8) Kartkówki mogą być zapowiedziane lub nie. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.

9) Jeżeli uczeń z przyczyn usprawiedliwionych nie może pisać sprawdzianu z całą klasą, to ma

obowiązek uczynić to w ciągu 2 tygodni.

10) Uczeń może zgłosić dwa nie przygotowania w semestrze – należy zgłaszać je na początku lekcji

- 11) Obowiązuje; prowadzenie zeszytu, 1 podręcznik na ławkę, obecność na lekcjach
- 12) Na koniec semestru nie przewiduje się prac zaliczeniowych.
- 13) Ocena semestralna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych, zaś na ocenę roczną mają wpływ wszystkie oceny uzyskane w ciągu całego roku szkolnego.
- 14) Szczegółowe wymagania są zawarte w planie wynikowym dostępnym w czytelnicy.
- 15) Egzaminy klasyfikacyjne, sprawdzające składają się z dwóch części:
  - d) części pisemnej trwającej 45 minut
  - e) części ustnej trwającej 20 minut poprzedzające 10 minutowym przygotowaniem.